

แผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service Plan) แบบมีเป้าหมายความสำเร็จ (Small Success)

สาขาทันตกรรม

สถานการณ์

ปัญหาสุขภาพช่องปาก เป็นปัญหาสำคัญในระดับพื้นที่และดำเนินงานส่งเสริมป้องกันเชิงรุกในระดับชุมชนยังไม่ครอบคลุม ดังนั้นจึงมีมาตรการในการเข้าถึงบริการส่งเสริมสุขภาพในช่องปาก โดยมีโครงการร่วมผลิตเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาธารณสุขศาสตร์ (ทันตสาธารณสุข) โควตาพิเศษ เพื่อปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดเชียงใหม่ ปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ซึ่งจังหวัดเชียงใหม่ได้รับการจัดสรรนักเรียนทันตภิบาล จำนวน ๖๓ คน และได้รับการสนับสนุนงบประมาณ รายการครุภัณฑ์ ยูนิตทำฟันจำนวน ๔๐ ตัว เพื่อให้เกิดการกระจายทันตบุคลากรและจัดสรรทรัพยากรครุภัณฑ์ทันตกรรมที่จำเป็น เพื่อเป็น รพ.สต./ศสม. ที่ให้บริการสุขภาพช่องปากที่มีคุณภาพตามเกณฑ์เป้าหมาย

จังหวัดเชียงใหม่มี รพ.สต./ศสม. ทั้งหมด ๒๖๖ แห่ง ที่มีทันตภิบาลให้บริการประจำ จำนวน ๑๑๗ แห่ง อัตราส่วนทันตภิบาลต่อประชากร คือ ๑ : ๑๓,๙๖๖ และมี รพ.สต./ศสม. ที่มีทันตภิบาลให้บริการประจำหรือมีการจัดบริการสุขภาพช่องปากหมุนเวียนให้บริการอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ วัน จำนวน ๘๒ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๘ จาก การประเมิน รพ.สต. ในปี ๒๕๕๘ รพ.สต. มีการจัดบริการสุขภาพช่องปากที่ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ๒๒๐ แห่ง จาก ๒๖๖ แห่ง คิดเป็น ๘๒.๗%

ในด้านการบริการ ในกลุ่มผู้สูงอายุที่มีการสนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมทันตสุขภาพในชมรมผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับโครงการฟันเทียมพระราชทานที่มีอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ ทำให้ผู้สูงอายุมีฟันใช้งานและได้รับบริการส่งเสริมป้องกันทันตสุขภาพที่มากขึ้น ในปี ๒๕๕๘ มีการดำเนินการเพิ่มการเข้าถึงบริการใส่ฟันเทียมโดยจัดบริการเชิงรุกทำฟันเทียม ใน รพ.สต. ๕ โชนบริการ โดยหน่วยบริการสามารถให้บริการด้านฟันเทียมจำนวน ๒,๑๑๕ รายจากเป้าหมาย ๑,๑๙๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๗๖.๙๘ มีการพัฒนาศักยภาพทันตแพทย์ในการให้บริการใส่รากฟันเทียม โดยในปี ๒๕๕๘ หน่วยบริการให้บริการใส่รากฟันเทียมจำนวน ๕๓ รายจากเป้าหมาย ๗๕ ราย คิดเป็น ร้อยละ ๗๐.๖๗ ในด้านการใส่เพดานเทียม โรงพยาบาล ระดับ A, M๑, M๒ สามารถใส่เพดานเทียม (Obturator)ในผู้ป่วยปากแหว่งเพดานโหว่ได้ทุกแห่ง โดยในปี ๒๕๕๘ หน่วยบริการให้บริการใส่ Obturator จำนวน ๖๕ ราย

เป้าหมายในการพัฒนา

๑. ให้บริการใส่ฟันเทียม/รากฟันเทียมได้ไม่น้อยกว่า ๑๐๐% ของเป้าหมาย
๒. หน่วยบริการระดับ A, M๑, M๒ สามารถจัดคัดกรองรอยโรคก่อนมะเร็ง ได้ทุกแห่ง
๓. สามารถตรวจประเมินโรงพยาบาลตามมาตรฐาน (Dental Safety Goal ๒๐๑๕) ได้ ๗๕ % ของจำนวนรพ.เป้าหมาย (๒๔ โรง) และ รพ.สต. ผ่านเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ ๗๐ ของรพ.สต.ใน จ.เชียงใหม่

มาตรการสำคัญ

๑. จัดบริการเชิงรุกทำฟันเทียม/รากฟันเทียม ใน ๕ โชนบริการ
๒. พัฒนาศักยภาพ ทันตบุคลากรในการจัดบริการการคัดกรองรอยโรคก่อนมะเร็ง

๓. ตรวจสอบประเมิน สถานบริการ ตามเกณฑ์มาตรฐาน Dental Safety Goal ๒๐๑๕ และ เกณฑ์คุณภาพ รพ.สต.

กระบวนการพัฒนา

๑. การประชุมเชิงปฏิบัติการ ทันทบุคคลากรในการจัด บริการใส่ฟันเทียมเชิงรุกในกลุ่มผู้สูงอายุ
๒. การประชุมเชิงปฏิบัติการ ทันทบุคคลากรในการจัดบริการการคัดกรองรอยโรคก่อนมะเร็ง
๓. การติดตาม ตรวจสอบประเมิน สถานบริการ ตามเกณฑ์มาตรฐาน Dental Safety Goal ๒๐๑๕ และ เกณฑ์คุณภาพ รพ.สต.

เป้าหมายความสำเร็จ ระยะ ๓ เดือน ๖ เดือน ๙ เดือน และ ๑๒ เดือน

- เป้าหมายระยะ ๓ เดือน
  ๑. ให้บริการใส่ฟันเทียม/รากฟันเทียมได้ไม่น้อยกว่า ๓๒%ของเป้าหมายเป้าหมายระยะ ๖ เดือน
  ๒. ตรวจสอบประเมินโรงพยาบาลตามมาตรฐาน (Dental Safety Goal ๒๐๑๕) ได้ร้อยละ ๔๕ ของจำนวนรพ.เป้าหมาย(๒๔ โรง)
  ๓. รพ.สต.ผ่านเกณฑ์รพ.สต.คุณภาพ ร้อยละ ๕๕ ของ รพ.สต.ในจ.เชียงใหม่
- เป้าหมายระยะ ๖ เดือน
  ๑. ให้บริการใส่ฟันเทียม/รากฟันเทียมได้ไม่น้อยกว่า ๕๖%ของเป้าหมาย
  ๒. ทันทบุคคลากร รพ.ระดับ A M๑ ทุกแห่ง ได้รับพัฒนาศักยภาพให้สามารถจัดบริการการคัดกรองรอยโรคก่อนมะเร็ง
  ๓. ตรวจสอบประเมินโรงพยาบาลตามมาตรฐาน (Dental Safety Goal ๒๐๑๕) ได้ ร้อยละ ๕๕ ของจำนวน รพ.เป้าหมาย(๒๔ โรง)
  ๔. รพ.สต.ผ่านเกณฑ์รพ.สต.คุณภาพ ร้อยละ ๖๐ ของรพ.สต.ในจ.เชียงใหม่
- เป้าหมายระยะ ๙ เดือน
  ๑. ให้บริการใส่ฟันเทียม/รากฟันเทียมได้ไม่น้อยกว่า ๘๐%ของเป้าหมาย
  ๒. หน่วยบริการระดับ A,M๑, M๒ สามารถจัดบริการคัดกรองรอยโรคก่อนมะเร็ง
  ๓. ตรวจสอบประเมินโรงพยาบาลตามมาตรฐาน (Dental Safety Goal ๒๐๑๕) ได้ร้อยละ ๖๕ ของจำนวนรพ.เป้าหมาย(๒๔ โรง)
  ๔. รพ.สต.ผ่านเกณฑ์รพ.สต.คุณภาพ ร้อยละ ๖๕ ของรพ.สต.ในจ.เชียงใหม่
- เป้าหมายระยะ ๑๒ เดือน
  ๑. ให้บริการใส่ฟันเทียม/รากฟันเทียมได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐๐ ของเป้าหมาย
  ๒. หน่วยบริการระดับ A,M๑,M๒,F๑สามารถจัดบริการคัดกรองรอยโรคก่อนมะเร็ง
  ๓. ตรวจสอบประเมินโรงพยาบาลตามมาตรฐาน (Dental Safety Goal ๒๐๑๕) ได้ร้อยละ ๗๕ ของจำนวนรพ.เป้าหมาย(๒๔ โรง)

๔.รพ.สต.ผ่านเกณฑ์รพ.สต.คุณภาพ จำนวนมากกว่าร้อยละ ๗๐ ของรพ.สต.ในจ.เชียงใหม่

การติดตามประเมินผล

มีการติดตามและรายงานผล ทุก ๓ เดือน ตามเป้าหมายระยะสั้น โดย คณะกรรมการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ
สาขาทันตกรรม จังหวัดเชียงใหม่